

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

19. Quàm accerrimè animadvertit Deus in eos, qui contumeliam aliquam
irrogant Ecclesiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Quam acerrimè animadvertet
Deus in eos, qui contumeliam
aliquam irrogant Ec-
clesiæ.

PUNCTUM XIX.

Jerem. 51.
Templorum
profanatores
graviter puni-
unt.

Dan. 5.

2. Mach. 3.

Apoc. 2.

Ioan. 2.

Psal. 68.

Isa. 1.
Festorum pro-
fanationes gra-
viter ulcisci-
tur Deus.

IN Jerem. Acute sagittas, & implete phretras, suscitavit Dominus spiritum Regum Medorum, & contra Babylonem mens ejus est, ut perdat eam, quoniam ultio Domini, ultio templi sui.

Mox ut ille calices templi profanavit, eosdem exhibens meretricibus, apparuerunt tres digiti, &c.

Heliodoro, qui ausus fuerat profanè ingredi templum, Eques ille priores calces elisit (in hac vitâ, posteriores servans in alterâ)

D. Chrys. Divinæ justitiæ convenit, ut fulgure ex cælo missio pereant, qui in templo peccant.

Foris canes, & venefici, impudici, & homicida, & idolis fervientes, & omnis, qui amat, & facit mendacium. Extra Ecclesiam fiant hi omnes.

Ut zelo ardens Dominus alioqui mansuetus, & pius, propriis manibus, quod aliâ nō fecit, ejecit ementes, & vendentes de templo, &c. Quid si ibi risui vacantes vidisset, quando alibi licita non est passus? Ut videre erat irascentem ob zelum domus Domini, qui comederat eum! Zelus domus tuæ comedit me. q. d. Totus sum zelus, & in zeli substantiam, ad instar cibi in comedentis substantiam, conversus. O nos miseros, quos zelus non comedit, sed qui zelum comedimus, & in nostrum teporem, ac frigus convertimus: idè templi injurias non ulciscimur. idè irreverentiam non sentimus, quinimò floccifacimus.

Sed non feret Dominus, non sustinebit Dominus: Kalendas vestras, & solempnitates vestras odit anima mea, facta sunt mihi molesta, laboravi sustinens. Postea zelo correptus, festivitatem aliam non feram, alias

A nimirum festivitates in diebus festis non feram, saltare, ridere, non feram, non feram. Et quid ages, Domine?

In Amos: Convertam festivitates vestras in luctum. D. Greg. Tuas festivitates in luctum convertantur, cum pro peccatis, quæ in ipsis committuntur, homines æternaliter puniuntur.

Quod si per festivitates illas intelligimus saltationes, & choreas, & quàm hæ sæpè convertuntur in luctum! Descendentibus de monte Moyses, & Josuè, auditoque tumultu populi vociferantis, dixit Josuè ad Moysen: Ululatus pugnae auditur in castris. Qui respondit: Non est clamor adhortantium ad pugnam, neque vociferatio compellentium ad fugam, sed vocem cantantium ego audio. Quid est, quod tam diversimodè audierunt? Sed & quàm idem audiunt? Ululatus pugnae, & voces cantantium, ac choreas ducentium, idem. O quàm frequente! ex choreis homicidia! flagellum, & castigatio est Dei, &c.

Gravius multò peccat, qui cognoscens peccat. Nobilis quispiam inter eundem à rustico læditur, quærunt, num cognoverit, si negat, pertransit: si asserit, vapulat.

Quarto Reg. venerunt quidam à Rege Achab missi ad Eliam, quibus, quoniam satis ostenderunt eo titulo, Homo Dei, Eliæ

cognitionem habere, non in vindictam sui, sed in ultionem ipsius Dei dixit: Si homo Dei sum, descendat ignis de cælo, & devoret te, & quinquaginta tuos, quasi dixisset: Scitis me esse hominem Dei, nec Deum in me reveremini? Si quis fortè peccat, nec sentit, aut cogitat, ibi esse Deum, licet habitu fidei sciat ubique esse, minus graviter peccat, sed advertens ubi sit, quis ibi sit, & peccans, gravius multò peccat. Et hi impunes non erunt. Edificavit sicut

unicorinium sanctificium suum in terra. Quid hoc sibi vult? Unicorinium mundissimum est animal, non immunditiam patitur: unde cornu, quo naturâ est forte, cætera animalia depellit, ne coinquinent. Tantò est munditiæ amator hoc animal, ut cornu utatur: quid erit Deus? Nōnne suæ potentia cornu utetur, &c. ut animalia ab Ecclesiâ expellat? &c.

Edificavit sicut unicorinium sanctificium suum

Amos. 8.

Exod. 32.

4. Reg. 1.

Psal. 77.

Alij.

suum

Jacob 1.

scum in terra. Alii. Sicut excelſa, ut calum. E caelo omne bonum, hinc oculos ad caelum levamus, quia omne datum optimum, & omne donum perfectum deſurſum eſt. E caelo calorem, lucem, pluviam, influxus habemus. In caelo ſunt Angeli, Beati, Deus. O quam ſenſibiliter aliqui ſunt in Eccleſia, ac ſi propemodum eſſent in caelo! Hic corda, ac mentes elevantes illuminari ſe ſentiunt: hic calorem concipiunt, influxus, gratias: hic habent Deum, Angelos, Sanctos, Reliquias, imagines, unico verbo, caelum in terra.

Pſal. 26.

Hinc David: *Vnam petij à Domino, hanc requiram. Et quam? Ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vita mea.* Et quid ibi, d. David: *Ut videam voluptatem Domini.* Ut ibi videam, ac ſentiam guſtus Dei. D. Hieron. *Ut videam pulchritudinem Domini.* Alij. *Incunditatem, vel dulcedinem Dei.* Alij. *Amonnitatem Dei.* D. Auguſt. *Delectationem Dei.* O quam aliqui in Eccleſia vident pulchritudinem! o quam ſentiunt dulcedinem Dei! o quam videtur illis Eccleſia Paradisus amœnus deliciarum:

Mich. 4.

Mulieres populi mei ejeciſtis de domo deliciarum ſuarum, id eſt, de templo. Querebatur præcipue deus de Babylonicis, quod mulieres privaveſſent delicias templi: nonnullæ eremim animæ nullas alias, quam eſſe in templo, norunt delicias: Eccleſia earum Paradisus eſt, &c.

Eti nonnullis accidit, templum eſſe loco deliciarum, tempore tribulationum: ſed dum res proſperè ſuccedunt, alibi delicias quaerunt. Salmo huic, in quo dicitur *unam petij à Domino, &c.* titulus eſt: *Pſalmus David, priuſquam liniretur, antequam in Regem unctus eſſet.* O quot ante proſperitates non habent alias delicias, quam eſſe in Eccleſia? &c. ſed, &c.

Pſal. 26.

Tit. Pſal.

Pſal. 127.

Conſtituite diem ſolem in condenſu. D. Auguſt. legit, *in frequentationibus:* id eſt, frequenter, uſque ad cornu, id eſt, gratiâ communicationis Corporis, & Sanguinis Domini.

Pſal. 43.

Vacate, & videte, quoniam ego ſum Deus. Ad hoc inhibentur opera ſervilia, ad hoc vacandum, ut videatur, & conſideretur Deus, beneficia Dei, &c.

Exod. 2.

Memento, ut diem Sabbati ſanctifices. Quædam Gloſſ. id eſt, ut facias ſancta in

A Sabbato, opera bona, opera miſericordiarum, &c. Hæc eſt obſervatio Sabbati Chriſtiani, ait Orig. &c.

Olim Hebræi maximum nefas ducebant in die feſto ferre mortis legem. *Non in die feſto, ne forte tumultus fieret in populo.* Sic olim, ne feſtum violarent, nec arma, quibus ſe tuerentur, ſumere voluerunt, nec ignem accendere, nec ligna colligere, unde lapidatus fuit, qui ligna colligit in die Sabbati. Hodie maximus libidinum ignis quoniam tempore magis accenditur, quam in die feſto? Homicidia fiunt in diebus feſtis, furra in die feſto, &c.

Heu! ſi cum inveniffent hominem colligentem ligna. Hebr. *minutula ligna, ſive ſtipulas,* juſſu Domini eum lapidibus obruerunt: Qui multo graviora collectione illa operatur (inquit Chryſ.) & onus peccatorum colligit quid non ſuſtinebit?

C Gregorius Nyſſenus pariter hoc expendens: Si quis (inquit) deprehenſus eſſet ſarmentum colligens Sabbato, propterea oportebat hominem obrui lapidibus, cum nulla injuria appareat in deſerto: Quam enim fecerat injuriâ aliquas ſtipulas caſu diſjectas per ſolitudinem: ad ignis alimentum apportans? Non enim accuſatur, quod alienum auferat, ut jure videatur puniri injuria, ſed quod eſt communiter omnibus propoſitum, eſt ei cauſa, ut in eum janciantur lapides. Sed quis hoc fecit in Sabbato, propterea damnatur tanquam maleſicus.

Quamam Deo reverentiam exhibuerit in templo David, oſtendit id, quod Salomoni filio templi fabricam mandaturus ait. *Viriliter age, confortare, ne timeas, ne paucas.* Quâ de re, qua ſo, d. David: *Cur tor verbis addis animum? cur ne paucat? ut confortetur? ut viriliter agat? Morali- ter diceret quis: Animo forti opus, vel ſolum altare, nedum Eccleſiam, ad Dei gloriam conſtructuro: Eſt enim nullus ſit Satan, nec occurſus malus, ad primum tamen lapidem, ut impediat, Infernus totus exſolvitur, &c.* *Viriliter age, q. d. Cœpiſti? Fortitudine opus, ut perficias. Sed ad rem magis, Viriliter age, &c.* *Noverat David cogitationem hanc: Templum Deo conſtructurus ſum Deo, non homini*

Joan. 19.

1. Machab. 2.

Num. 15.

Hebr.

Chryſ. hom.

11. in act.

Greg. Nyſſenus

hom. 7. in Eccl.

1. Paral. 2. 2.

homini habitationem parare debeo; talem rem esse, ut ab opere cor; to quemque terrere possit; addidit proinde animum vel sapientissimo, vel ditissimo: *Viriliter age, confortare, ne timens, ne parveas.*

Ibidem.

O quantam a stimulationem construendum illud templum habebat! *Ecco ego, inquit ad filium Salomonem, in paupertate mea preparavi imperpetuum Domus Domini, auri talenta centum millia, & argenti mille millia, avis autem, & ferri non est pondus, vincit enim numerus magnitudinem, &c.* Sic lapides, & ligna paravi, &c. omnia haec in paupertate mea. Quid! Centum millia auri, & mille millia argenti talenta in paupertate! Milliones magni, si talenta haec erant Mosaiica, in paupertate? Sic sentiebat, quasi diceret: O si haberem! O si thesauros immensos habere: emilibentissimè omnes in hoc opus expenderem. Sicque videmus eodem spiritu Salomonem ingentes impendisse thesauros, omniaque auro pretiosissimo contexisse, ut templum aureum dici posset, &c. Declarant haec reverentiam, quae Deo debetur in templis, &c.

Digressio de Hypocrisi: De ficta Hypocritarum oratione.
PUNCTUM XX.

Psal. 50.

A Dedo subtilis est inanis gloriae ventus, ut facillorè iniret, ut os aperiat orantis. Ut cavebat Propheta, ne sibi hic ventus os aperiret! *Domine, labia mea aperies: & os meum annuntiabit laudem tuam, quasi diceret: Non sit hypocrisis, ac inanis gloriae ventus, qui os meum aperiat: sed tu Domine, tuaeque laudis, & gloriae desiderium.* O quam multi aperiant ora in Ecclesia, sed non omnibus aperit Deus! Quidnam ergo: Illud, videri velle, laus illa devotionis, & sanctitatis; merces distributionis, lucrum. Timor efficit, ut ille celebret: non ei Deus aperit os. Illi, qui principaliter in Chorum vadit ad distributionem, non Deus aperit os. Alius coronam recitat, ut videatur,

A & c. Hinc Ecclesia in ipso Matutini vestibulo hoc utitur versu, ad rectificandam orantium attentionem, quod scilicet quisque oret, & psallat, non ob inanam gloriam, non ob lucrum; sed ob laudem, & gloriam; quam primò, & principaliter intendat.

Videbis virum, seu mulierem ante Christum Cruci affixam adeò pendentem, ut in ecstasy, seu mentis excessu penitus rapta videatur: paulò post sese ei offert occasio delectationis, ac gustus sensus, totam se sensui tradit. Observasti pictores? Depingunt Crucifixum suis coloribus, aut potius suis livoribus spirantem, ante quem propria arte illecti tot actus confingunt, ut ab his, qui nesciunt eos esse pictores, sancti existimentur, & censentur: sed venit quisquam, pretium offert, picturam vendunt. Sic, sic hypocrita. *Dabit cor suum in similitudinem picturae.* Hypocrita tot devotionis confingit actus, ut videatur velle devotare Sanctos, ne dicam Hebraicè, Devotare Sanctos: sed pretium occasuunculae offert, sentientis, quòd affectus gloriolae sese ipsum intuebatur, se ipsum adorabat.

Eccel. 38. Proverb. 20. Pagnin. & Lyran. ibid. Hypocrita pictorum similes.

Ab ipsum non dat lumen picturis: sese in speciem orantis ante lumen oculorum hominum statuit: non est hoc lumen. Sua opera facit, ut videatur ab hominibus: recepit mercedem suam, vilem gloriam, quam captat. Verum lumen illud est, de quo Propheta: *Accedite ad eum, & illuminamini: & facies vestrae non confundentur.* Haec sunt picturae pretij, in oculis Dei pulchrae: *Et Pater tuus, qui videt te in abscondito, rediet tibi.*

Marth. 6.

Vultus hypocritarum splendorem quidem, ac pulchritudinem veri orantis praeseferunt, sed est pulchritudo plantae illius, cui heliotropio nomen, quae sese voluit ad Solem: sic etenim isti se solum vertunt ad Solem oculorum hominum, ad eum Solis occasum, mox ab oratione languescunt, ac desinunt. *Vidisti stultum firma radice, & maledicti pulci, virtutem eius statim.* Ut indignatur Deus! q. d. Quae pulchritudo apparens, quae hypocritis haec, ostendere cogitationes caelestes, & habere terrenas? Verè *firma radice*, quia ut pluri-

Et heliotropij.

Iob. 5.